

Eidfjordvatnet tunnel – en av Norges aller eldste veitunneler

Eidfjord kommune, Vestland fylke

Koordinater der vi kan finne «sporet»:

60° 44' 24" N

7° 10' 70" E

Beskrivelse av hvordan man kommer seg dit og om den er tilgjengelig:

Langs RV 7 ved Eidfjordvatnet ligger det tre generasjoner vegtunneler ved siden av hverandre. Enklest atkomst til vårt «spor i berg» er det fra parkeringsplass på høyre side av veien rett etter Øvre Eidfjord, når man kommer fra øst (Hardangervidda og Måbødalen), rett før man kjører inn i dagens lange tunnel. Fra parkeringsplassen er det bare å følge gamlevegen (som er stengt for biler) til fots eller på sykkel ca 2 km nordover.

Tekst

En spasertur eller sykkelturn på gamlevegen langs Eidfjordvannet gir flott utsikt til vakker natur, og viser for både ingeniører og andre hvilke utfordringer det har vært å bygge veger i tidligere tider. Ei lommelykt kan øke opplevelsen for ingeniører når vi går gjennom «halvgamle» tunneler.

Det er tydelige spor etter den aller eldste vegen, og den nest eldste vegen. Vi ser stabbesteiner og biter av gammel veg der vegen vi går på, har blitt rettet ut.

Etter å ha gått gjennom en tunnel med standard fra 1960 tallet, hvor gamlevegen på utsiden synes å være borte, kommer vi fram til et sted hvor hele fjellformasjonen stikker ut i vannet med loddrette vegger. Her er vi ved målet. Ytterst mot Eidfjordvannet ligger den eldste tunnelen som er 25 m lang og ble åpnet i 1891. For de faglig interesserte av oss er det enkelt å se spor etter håndboring og «grytesprengning». Turen gir også grunnlag for å observere utviklingen av hvordan bergsikringen har endret seg, ved at man tidligere nok var langt flinkere til å utnytte bergets egenskaper for spare kostbare tekniske løsninger.

Går vi gjennom tunnelen og observerer påhugget på nordsiden, ser vi at det i berget rett over tunnelen er hugget inn monogrammet til Kong Oskar den II som regjerte i 1891. Dette skal være utført av kunstneren Nils Bergslien som bodde i Eidfjord da tunnelen ble bygget. I Eidfjord er det også et galleri som har en stor samling av hans verker.

Tilbake på parkeringsplassen kan man så sette seg i bilen og kjøre gjennom dagens Eidfjordvatnet tunnel som er 2070 meter lang og ble åpnet i 1976.

Søndre utløp av den eldste tunnelen (Foto: Brede Nerموen)

Monogram på nordenden av tunnelen (Foto: Brede Neramoen)

Monogram over tunnelåpning (Foto: Brede Neramoen)

Nesteldste og eldste tunnel sett mot nord (Foto: Brede Nerموen)